

СТ А Н О В И Щ Е

От: *доцент, д-р Огнян Борисов Боюклиев;*
ВУ / научна организация: ИИИ при БАН
Научна специалност: ПН 3.8. Икономика, "Икономика и управление
/селско стопанство/"

Относно: *дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен **„доктор“** по научна специалност "Икономика и управление /Аграрна икономика/" в УНСС.*

Автор на дисертационния труд: *Павел Рачев Шейтанов*

Тема на дисертационния труд: *"Управление на риска в зърнопроизводството"*

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № 538./02.03.2020 г. на Ректора на УНСС.

1. Информация за дисертанта

Дисертантът се е обучавал по докторска програма към *катедра "Икономика на природните ресурси"/Бизнес факултет* на УНСС по научна специалност *"Икономика и управление /Аграрна икономика/"* съгласно Заповед на Зам.-ректора по НИД на УНСС № 634/28.03.2016 г. Обучението е осъществено в *задочна* форма през периода 10.03.2016 г. до 10.03.2020 г.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Дисертационният труд представлява сериозен и задълбочен опит да се обхванат основните икономически проблеми, пред които е изправено зърнопроизводството в Република България. Това е позволило да се

направи анализ на практическата потребност от минимизиране на рисковете в зърнопроизводството. Структурата на дисертационния труд покрива проблематиката на управлението на риска като интегрирана и съществена част от цялостния управленски процес. Резултатите дават практически схеми за:

- ограничаването на загубите;
- управление на нестабилността;
- оптимизиране на риска и печалбата.

Дисертационният труд в обем от 169 страници съдържа:

- увод, три глави и заключение;
- 26 фигури;
- 43 таблици и 2 приложения.

Актуалността на труда се определя от избора на автора да акцентира върху управлението на риска като изключително важен фактор и елемент на производството на зърно.

Предметът и обектът на научното изследване са точно и ясно формулирани съгласно извикванията.

Целта на дисертационния труд е правилно структурирана и съдържа:

- изясняване на теоретичните въпроси за управление на риска;
- разработване на методическа рамка за изследване на риска в зърнопроизводството;
- формулиране на насоки за подобряване на печалбите и ефективността на зърнопроизводителите в Р България.

Налице са кръг от изследователски задачи, успешно решени в хода на представените изследвания на автора.

Точно обоснована и успешно защитена е и тезата на дисертационния труд:

„Познаването и използването на механизми за управление на риска в земеделските стопанства, отглеждащи зърнени култури, допринася за устойчивото развитие на съответните стопанства и за подобряване на икономическото им състояние.“

Използваните методи и информация съответстват на целите на изследването и са в пълен синхрон с тезата на автора.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

По-важните научни и научно-приложни резултати са:

1. Направен е специализиран литературен преглед и анализ на

събраните от автора данни. Този анализ позволява да се формулират механизми за управление на риска в зърнопроизводството. Практическата стойност е механизмът за устойчиво развитие на земеделските стопанства и икономическото им благосъстояние. Това прави заложената теза в дисертационния труд ценна както за теорията, така и за практиката.

2. Теориите за управлението на риска са разгледани най-вече от позициите на националната специфика на зърнопроизводството в Република България, като в същото време те се вменват в нормативната и икономическата рамка на Общата аграрна политика на ЕС.

3. Предлагат се различни стратегии по управление на риска за стабилността на сектора съобразно индивидуалните особености на различните типове стопанства, чиято цел е да ограничат размера на загубите и да оптимизират печалбата.

4. Проведено е специфично анкетно проучване, с научно обоснован подход за подбор на методи и начин за неговата реализация. Това изследване е в рамките на теорията за национална репрезентативност, като обхваща достатъчно на брой стопанства и 5% от площите на пшеницата през 2018 година.

5. Предложени са конкретни политики и подходи, както за бизнеса, така и за националната аграрна политика.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Приносите, посочени от дисертанта, са изцяло негова заслуга и продукт на успешно проведеното изследване.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Приложените публикации, свързани с дисертационния труд отговарят на съдържанието и напълно представляват всички негови части.

6. Оценка на автореферата

Авторефератът отговаря на изискванията за представяне на структурата и съдържанието.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Представената тематика и обхватът на направените изследвания надхвърлят като значимост и обем изискванията за научна степен

"доктор". Препоръчвам на дисертанта да продължи работата си по тази тематика и да осъществи още по-голяма цялостна научна публикация.

8. Заключение

Считам, че представеният дисертационен труд напълно отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и на Правилника за учебната дейност на УНСС и неговото приложение, което ми дава основание да го оценя положително и да предложа на почитаемото Научно жури да присъди на Павел Рачев Шейтанов образователната и научна степен "доктор" в Професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност "Икономика и управление /Аграрна икономика/".

04.05.2020 г., София

Подпис:
/доцент. д-р Огнян Бюклиев/